

La terra és plana

Defensar la terra no és cap delictes, diu el lema. Bé, és obvi que, en tot cas, no ho hauria de ser, però, que ho sigui o no, depèn de qui legisla i, aquí, la cosa està clara, senyores i senyors, que fa alguns milers d'anys que mana la dreta (amb alguns parèntesis qualitativament remarcables, oi?, però que per la seva curta durada representen anecdotics esquitxos en l'immens llenç de la Història humana. Ja ho arreglarem, no pateixin).

I tot i que la cita anterior m'agrada prou, jo sóc més partidari d'allò de qui s'estima de debò la seva terra, no la destrueix. Sembla una qüestió d'una lògica ben elemental, dita així tal com raja, perquè, qui més qui menys, tothom (sembla que) predica que se l'estima, el lloc on viu. País, comarca, poble o vall, o el que sigui. Des que era petit, i els anys que han anat seguint, que sento com n'és de valorat un entorn verd, la proximitat amb la natura, que hem de plantar arbres i que els mocadors de paper fets servir han d'anar a l'espai que reservem a casa, com qui reserva un racó pel tió, per al contenidor de la brossa orgànica. I bé que ho hem anat prenent, ves.

Però un hi rumia un instant i ja veu que la cosa grinyola de seguida. No rengo pas del reciclatge ni d'altres pràctiques que més o menys s'han banalitzat i convertit en rutina diària a les nostres llars gràcies a l'acceptació passiva d'alguns dels trams de l'ecologisme-de-tot-portar, que, repeteixo, no és nociu; probablement el problema és que és insuficient. O, com a mínim, incongruent, quan les nostres institucions, de proximitat o de llunyania, s'hi atansen amb els seus somriures i el seu deix paternal.

Si hom volta pel Vallès (vull dir el bo, l'Oriental) fent un exercici d'observació superficial pot concloure que si realment algú s'estima de debò la seva terra, no la destrueix, aquí ens l'estimem ben poc, la nostra comarca. Si s'hi fixa més pot arribar a pensar-se que no ens l'estimem gens.

Venim d'on venim i no hi podem fer res: el franquisme va ser el que va ser, i a nivell urbanístic la seva herència urbanística la patim i la patirem. La nostra comarca excel·leix a l'hora d'expressar què fou tot això: les urbanitzacions, entre d'altres coses. I, mai millor dit, allò fou fet i deixat estar, i el que hem de fer és gestionar-ho com millor sapiguem. Però vet aquí que tres dècades després, amb tots els controls que presumptament oferia la democràcia sorgida de la *Transacció*, les bestieses no només no s'han aturat, sinó que, en ocasions, han estat de l'alçada d'un campanar i han enviat a pastar fang no només l'entorn verd que tothom diu anhelar, sinó també patrimoni històric que en singularitza(va) com a comunitats humanes. I això s'ha perdut de forma irreversible. I no cal que siguin ermites: n'hi ha prou amb desdibuixar la fesomia d'un carrer, ni que sigui el seu traçat, per començar a immernir-nos en la desmemòria i l'amnèsia col·lectiva i selectiva a la qual estem tan avesats. I encara més, s'ha persistit obstinadament amb models de desenvolupament caducs que resten letàrgicament aturats més per la crisi que pel sentit comú (sí, el *Quart Cinturó*), mentre que la pròpia crisi ha servit de quartada perquè a la plana del Tenes hi vagi creixent el nostre *EuroVegas* particular, el graciós toc d'un mister Marshall més o menys nostrat a qui hem de besar els peus, mentre ell va presidint còmodament les seves quatre tènboles SICAV multimilionàries (<http://www.media.cat/anuari/6-borbons-i-centenars-de-mariachis/>).

Aquest mirall és doncs el més dur: el que ens encara amb l'herència franquista que ha persistit amb més força, que ha estat la més nefasta: l'herència mental.

